

Команданти војних јединица које су ослобађале Београд

Пише: Из архиве НСПМ - Златко Богатиновски
понедељак, 20 октобар 2014 12:12

Крвава мета у 115 ратова најразличитијих војски, освајача, бранитеља и ослободилаца, Београд је био битно, или најбитније место у биографијама команданата војних јединица које су учествовале у овим сукобима.

Рушен до темеља чак 44 пута, Београд је свакако био врхунац најдеструктивнијих војних завојевачких каријера. Ослобађан, да би поново био престоница живота и слободе Србије и Југославије, био је, с друге стране, врхунац најплеменитијих војних каријера. Изузетан град који су ослобађали изузетни људи, ратни команданти и војсковође који су га тиме увек враћали тамо где му је и суштинско одредиште – на пиједестал слободарства.

Тема за „роман у наставцима“, па због величине само одабрани фрагменти ратничких биографија овде се наслањају на [причу о три ослобођења Београда](#) у прошлом веку, у којима су учествовале војске Краљевине Србије, Народноослободилачке војске Југославије и Црвене армије борећи се против истих завојевача - армија Аустроугарског и Немачког царства, и немачког Трећег рајха, не умањујући значај и жртве „обичних војника“.

Од доиста великог броја команданата војних јединица које су учествовале у ослобађањима Београда, аутор је одабрао мањи број, остављајући читаоцима простор за допуну теме својим ишчитавањима и истраживањима, што ће бити и највећи допринос незабораву ових посебних људи.

Прво ослобођење Београда 1914.

Команданти војних јединица које су ослобађале Београд

Пише: Из архиве НСПМ - Златко Богатиновски
понедељак, 20 октобар 2014 12:12

Завршне борбе за прво ослобођење Београда су вођене од 11. до 14. децембра 1914. У њима је војска Краљевине Србије учествовала пуним капацитетом - Прва, Друга и Трећа армија, као и јединице одбране Београда. Батаљон трећепозиваца, комбинована дивизија првог позива, Дринска дивизија другог и Шумадијска дивизија првог позива, Тимочка дивизија првог позива и Коњичка дивизија су непосредно учествовале у ослобођењу Београда 15. децембра 1914.

Врховни командант српске војске је био регент Александар Карађорђевић. Са оцем, краљем Петром Првим и са братом је ушао у Београд, на дан ослобођења, 15. децембра нешто пре него што је непријатељ бежећи из града, али и из Србије, срушио сва три савска моста.

Начелник Штаба Врховне команде српске војске војвода Радомир Путник (1847-1917).

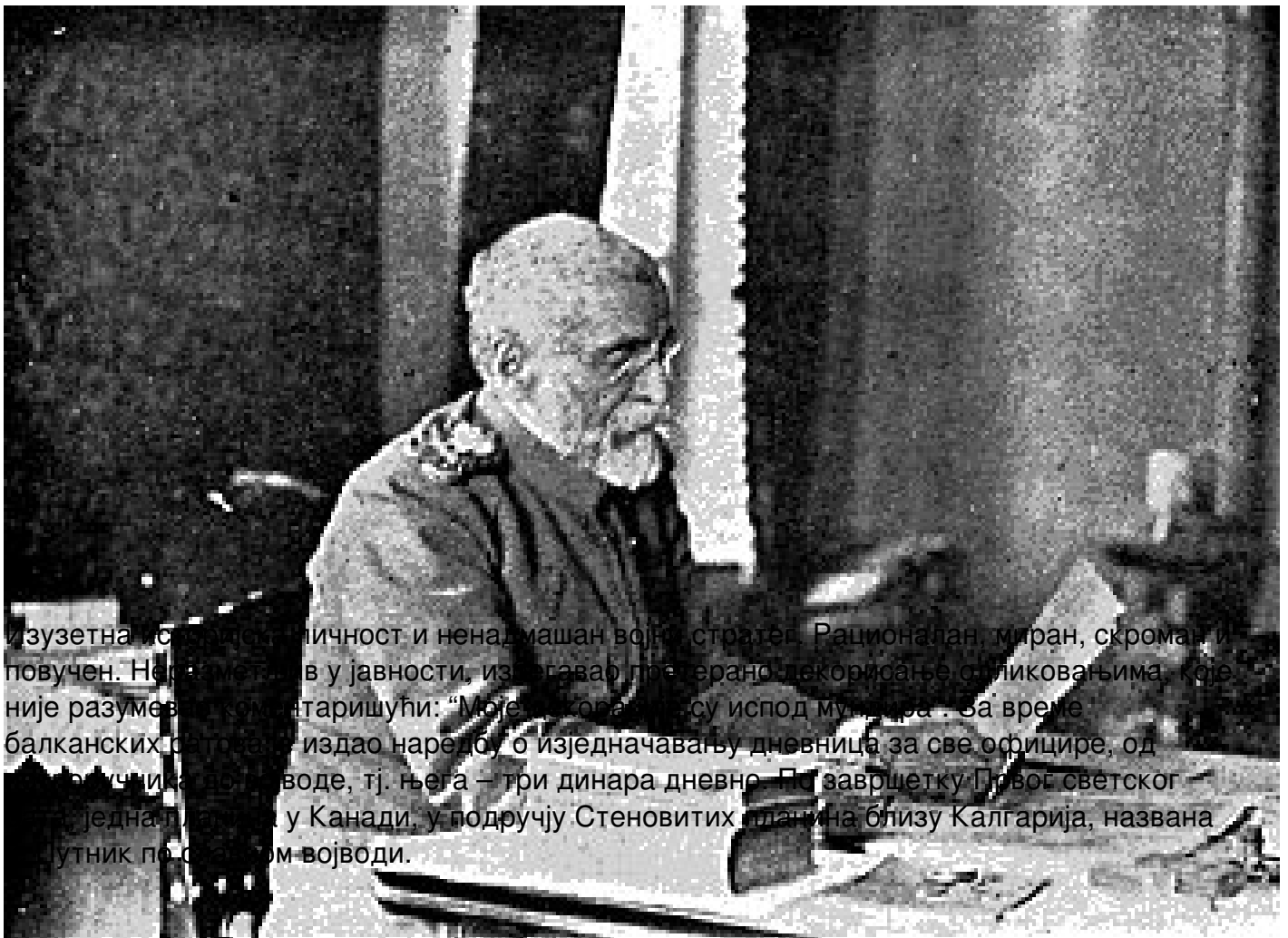
Рођен у учитељској породици, чије је презиме одредио Радомиров деда Арсеније приликом досељавања са Косова, јер после питања како се зове, тадашњи седмогодишњак одговори да је „путник у непознатом правцу“. Течно се служио немачким језиком. Свирао гитару.

Завршио артиљеријски одсек Војне академије у Београду. Шолован и у Русији. У другом

Команданти војних јединица које су ослобађале Београд

Пише: Из архиве НСПМ - Златко Богатиновски
понедељак, 20 октобар 2014 12:12

српско-турском рату његове јединице ослобађају Гњилане, Грачаницу и Липљан. После Кумановске битке 1912. постао први српски војвода. Творац модерне српске војске тог доба са савременим наоружањем. Био нпр. први потпоручник у историји који је писао приручник за обуку трупа. Писао војне књиге и уџбенике за школовање официра на Војној академији. Није дозвољавао политику у војсци. Творац свих ратних планова, са Живојином Мишићем, за балканске и Први светски рат. Скраћујући операцијски фронт за око 40 км у намери да колико-толико одржи целину фронта према непријатељу 1914. преузима сву одговорност и доноси одлуку о напуштању престонице, па је крајем новембра из Београда почела евакуација војске и државних надлештава. Годину дана касније, новембра 1915. његови војници ће га у затвореној дрвеној носилци на раменима носити преко албанских Проклетија куда је кренула сва српска војска, кроз снегове и лед, јер је управо он то одабрао, без размишљања, а не понижење читаве Србије сепаратним миром. „Правац Албанско приморје“ је било последње наређење које је тешко болесни војвода издао. Умро је током лечења у Ници, у Француској, не дочекавши слободу Србије. У војсци био пуних 40 година. Иза њега је остао мит о српској војсци као једној од најчувенијих армија света и њеној непобедивости у Првом светском рату.

изузетна истрајна личност и ненадмашан војни стратег. Рационалан, миран, скроман и повучен. Нерасположив у јавности, издвајао преферано декорисање осликовањима, које није разумео у коментаришући: „Моје декорације су испод мунџара“. За време балканских ратова издао наредбу о изједначавању дневница за све официре, од потпоручника до војводе, тј. њега – три динара дневно. По завршетку Првог светског рата живео је у Канади, у подручју Стеновитих планина близу Калгарија, названа путник по српском војводи.

Команданти војних јединица које су ослобађале Београд

Пише: Из архиве НСПМ - Златко Богатиновски
понедељак, 20 октобар 2014 12:12

Генерал Живовин Мишић, командант војних јединица које су ослобађале Београд

Команданти војних јединица које су ослобађале Београд

Пише: Из архиве НСПМ - Златко Богатиновски
понедељак, 20 октобар 2014 12:12

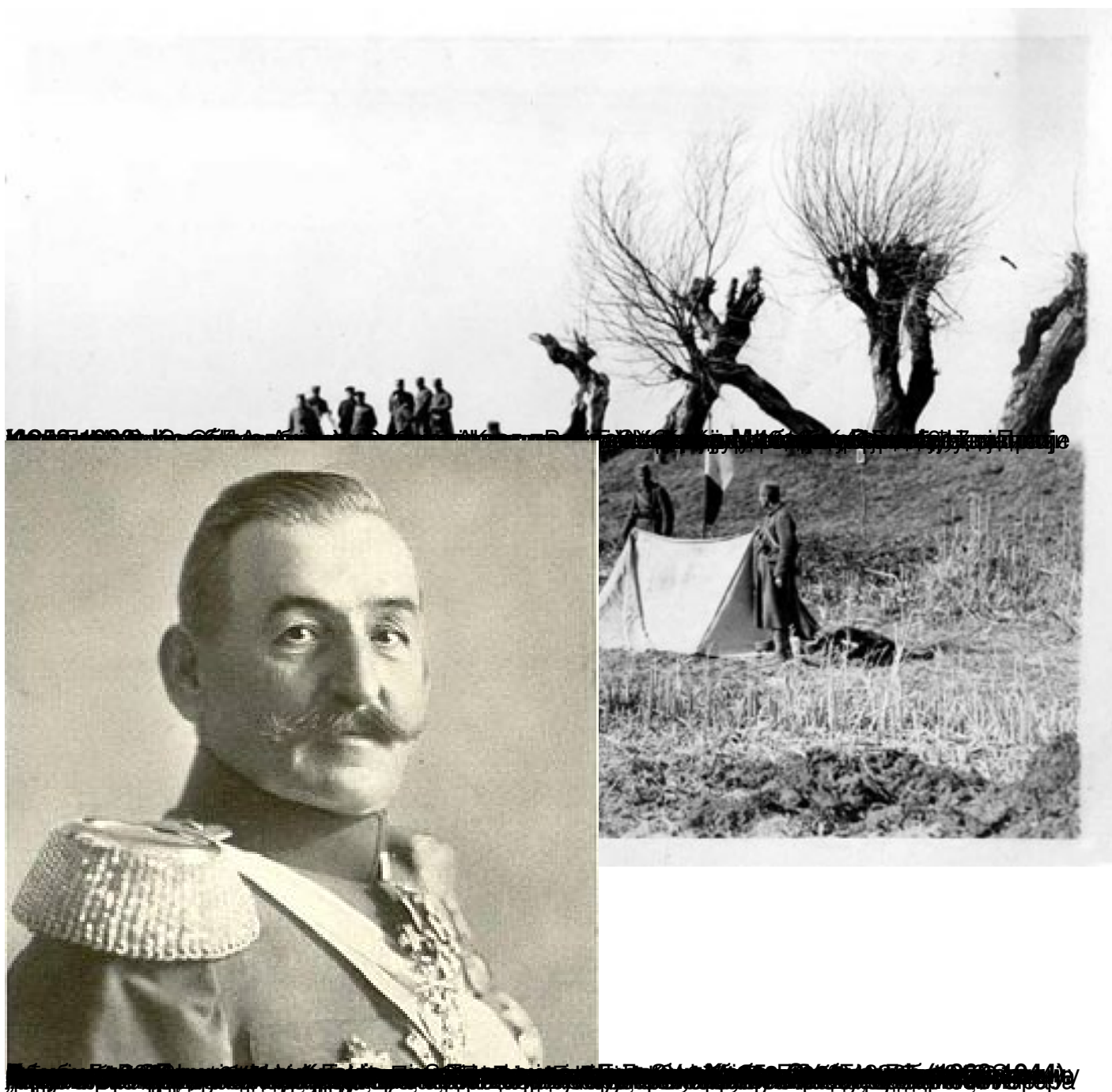
Команданти војних јединица које су ослобађале Београд

Пише: Из архиве НСПМ - Златко Богатиновски
понедељак, 20 октобар 2014 12:12

Команданти војних јединица које су ослобађале Београд

Пише: Из архиве НСПМ - Златко Богатиновски
понедељак, 20 октобар 2014 12:12

Команданти војних јединица које су ослобађале Београд

Пише: Из архиве НСПМ - Златко Богатиновски
понедељак, 20 октобар 2014 12:12

Команданти војних јединица које су ослобађале Београд

Пише: Из архиве НСПМ - Златко Богатиновски
понедељак, 20 октобар 2014 12:12

Команданти војних јединица које су ослобађале Београд

Пише: Из архиве НСПМ - Златко Богатиновски
понедељак, 20 октобар 2014 12:12

Команданти војних јединица које су ослобађале Београд

Пише: Из архиве НСПМ - Златко Богатиновски
понедељак, 20 октобар 2014 12:12

Команданти војних јединица које су ослобађале Београд

Пише: Из архиве НСПМ - Златко Богатиновски
понедељак, 20 октобар 2014 12:12

